

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd, 1909. január 12.

8. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos patit sorja 40 fillér.

Országos közkönyvtárhálózat.

Az Uránia magyar tudományos egyesületben tegnap egy írókból, tudósokból és könyvkiadókból álló népes értekezlet gyűlt össze, mely kimondotta, hogy egy országos közkönyvtár hálózatot fog létesíteni azzal a nagyjelentőségű céllal, hogy a legújabb kiadványok, a tudományos és szépirodalom évi termelése e hálózat útján több ezer példányban eljusson minden valamire való községbe, miáltal egyrészt a művelődés határai az eddiginél fokozottabb mértékben kiterjeszüljenek, másrészt az irodalom munkásainak és vállalkozóinak jövedelme természetes uton emelkedjék.

Az értekezletet Molnár Viktor államtitkár hívta egybe és nyitotta meg tervezete ismertetésével. A tervről az irodalom és tudományos világ képviselői a meglegedés, sőt elragadtatás hangján nyilatkoztak.

Az eszme ujdonsága abban áll, hogy amíg az eddigi vidéki könyvtárak anyaga holt kincsnek tekinthető, amelynek gyakorlati hasznát ugyyszólván senki sem veszi, ezentúl oly könyvtárakat kell alapítani, amelyek a legújabb könyvtermésnek biztos fogyasztói lehessenek.

Ezek a könyvtárak helyre fogják állítani az egyensúlyt az újság- és könyvadás között, amely az utóbbi évtizedekben az utóbbi kárára megzavartatott és amit sajnos konstataálnak a legelső kiadócégek, valamint a legkiválóbb írók.

Molnár Viktor eszméjének sarkpontja az, hogy mintegy kétezer új közkönyvtárt kell felállítani a vidéki városokban és községekben s mindegyik mellé egy könyvtár-egyesületet, amelynek tagjai alacsony tagdíjak fejében kölcsönbe megkaphatják és a lakásukban elolvashatják a könyvpiac legújabb termékeit. Így olyan községekbe és olyan körökbe hatolhatnak be és a tudományos és szépirodalom legújabb könyvei, amelyek eddig sajnos voltaképpentelenek nélkülözni azokat, sőt nagyobb részben a hírtüket is alig hallották.

Az új könyveket a kiadók leszállított áron és hitelbe fogják megküldeni, minden községbe olyat, aminőt az ottani egyesület megrendel. A könyvtár e könyvek árát azután részletekben törleszti a tagdíjából.

Az íróknak természetesen nem lehetett kifogásuk ez életravaló terv ellen, a kérdés csak az volt, miképpen fogadják a kiadók? És általános meglepetésre ezek némi fölvilágosítások kérése után, amit nyomban megkaptak, kijelentették, hogy a terv megvalósításába minden állami vagy hatósági biztosíték nélkül belemennek, azt jó üzleti alapnak tartják, s pár nap alatt kidolgoznak egy prospektust, amely szerint a könyvtárhálózat szervezésében s a létesítendő könyvtáraknak új könyvekkel való ellátásában résztvenni hajlandók.

A kijelentés után az országos könyvtárhálózat létesítése biztosítottak tekinthető s a művelt ember ha még oly szerény viszonyok közt, bármely lerejtett zugában éjjen is a házában, benne jog élni a legújabb eszmeáramlatokban.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma hétfőn este 6 órakor tartja meg a pénteken felfüggesztett ülést, melyet tudvalevőleg az Olaszországot ért súlyos csapás fölött érzett gyász jeléül felfüggesztettek. A napirend a pénteken letárgyalt egy ponton kívül ugyanaz marad, melyet a múlt héten közöltünk.

— **Horvátország az 1907—08. évben.** Rauch Pál báró éppen egy évvel ezelőtt lett horvát bán és ebből az évforduló alkalmából „Horvátország az 1907—08. évben” címen harminc oldalas füzetke jelent meg, amelynek Verdicus álnév alatt rejtőzködő szerzője történetirői hűséggel írta meg az elmúlt politikai esztendő történetét, hűen tükrözve vissza azt az adás és elkeseredett harcot, melyet a horvát koalíció a bán és ezzel Magyarország ellen indított. A füzetke elején a horvát koalíció megalakításával foglalkozik s elmondja, hogy a megalakulás pillanatában mindenki azt hitte, hogy Magyarország és Horvátország között békés egyetértés jött létre. De vajmi hamar beállott a csalódás. A horvát-szerb koalícióban voltak elemek, amelyek nem szívesen látták a „haladás” lassu tempóját. Türelmetlenek voltak és céljaikat minél előbb akarták elérni. Tulajdonképpen törekvésük az volt, hogy elszakadjanak Magyarországtól. A vasuti pragmatika adta meg az impulzust arra, hogy álarckukat levessék.

Majd röviden ismerteti gróf Pejacevich és Rakodczay bánágának történetét s nem felejtkezett meg arról a lelkiismeretlen működésről sem, melyet abban az időben Nikolics volt bánhelyettes fejtett ki. Végre az 1908. év elején Rauch báró vette át a kormányt s a koalíció minden árnykodása és sajtójának minden támadása dacára is erős kézzel vezeti azt. Majd részletesen előadja mindazokat az eredményeket, amiket Rauch báró egyéves uralkodása alatt elért. A legfényesebb eredmény az, hogy a horvát nép meggyőződött arról, hogy a koalíciót csak személyes érdekek és a hatalmi kérdés vezeti s napról-napra mindjobban elfordul tőle. A füzetke végén részletesen kifejti a bán programját, amely hivatva van Horvátország békéjét hosszú időre biztosítani.

— **Az olasz tőzsdék megnyitása.** Milánóból jelentik, hogy az ottani tőzsde, melyet a messzinai katasztrófa hatása alatt a kormány rendeletére bezártak, tíz napi szünet után ismét megnyitott. A zárlatot annak idején azért rendelték el, mert a katasztrófa hatása alatt tőzsdei pánik kitérőstől tartottak. A kormány intézkedése nem volt hiába való, mert a tőzsde bár szilárdan nyitott meg, az üzlet folyamán folytonosan ellanyhult. Egyedül a járadékok voltak szilárdak, melyek a mutatkozó keresletre emelkedtek.

— **Torpedo-részvénytársaság.** A Nemzeti Kaszinó tagjaiból „Torpedo-részvénytársaság” címmel olyan alakulás történt, amely a Klupathy-Berger-féle találmány továbbfejlesztését tűzte ki célul.

UJDONSÁGOK.

— **Apponyi Albert gróf Fiumében.** Apponyi miniszter egy ma érkezett értesítés szerint szerdán, január 13-án délelőtt 10 órakor érkezik Fiuméba. Azon a tanácskozáson, amelyet ez alkalommal a miniszter jelenlétében fognak megtartani, ott lesznek a város részéről Zanella képviselő, Vio dr. polgármester, Brusaferró városi ülnök és Dalmartello városi tanfelügyelő is.

— **Házasság.** Boross Henrik, a helybeli Hoffmann S. és W. cég tisztviselője, e hó 9-én eljegyezte Bauer Berta kisasszonyt.

— **Fiumei nők — Siciliáért és Calabriáért.** A városi villamosvasut megnevezett jótékonycélből 136 hölgy teljesített jegyző, illetőleg pénzbeszedő szolgálatot, akiket a rendezőség a hideg idő miatt óránként felváltott. A hölgyek mellé 110 férfi állott oda segítségül. A jótékonycélra befolyt összesen 4001 kor. 76 fillér, amely összeg a társaság napi 900 koronás átlagos bevételét így 4 és félszeresen multa felül. Itt említjük meg, hogy Cherini Eugenio triezsi szénzállító cég is lemondott arról a jogáról, hogy a vasut üzemében tegnap elfogyasztott szénért bármit is kérjen magának.

— **A kivándorlók pénze.** Ismeretes, hogy az északamerikai Egyesült-Államokban pénzküldéssel foglalkozó amerikai zugbankárok közül sokan a hangzatos magyar bankár címen ajánlják föl szolgálatukat a mi kivándorolt magyarjainknak, hogy azután meglophassák őket. A legutóbbi időben több ilyen bankár károsította meg érzékenyen megbízóit. A Zotti és Társa bankház ellen megindították a csőd-eljárást; Rutsek Péter bankár megszökött; Majerchak I. C. magánbankárt pedig bűnös üzelméi miatt letartóztatták. A rájuk bízott pénzek legnagyobb része teljesen odavész. A pénzküldésnek egyedüli, gyors, biztos és olcsó módja a postautalvány. Minthogy azonban a kivándoroltak a pénzküldésnek ezt a módját valószínűleg az amerikai forgalomban használatos postautalvány-megkeresések formáságainak nemismerése miatt mellőzik, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter felkérte az Egyesült Államok postaigazgatását, hogy lássa el postahivatalait megfelelő utasítással arra nézve, hogy a kivándoroltaknak a postautalvány-megkeresések kiállításánál segítségükre legyenek. Megkönnyíti a postautalvány-megkeresések kitöltését az Egyesült-Államok postaigazgatásának az az intézkedése, hogy olyan űrlapokat hoz forgalomba, melyek magyar utbaigazító szöveggel is el vannak látva. A belügyminiszter most valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez körrendeletet intézett azzal a fölhevással, hogy ajánlja a kivándoroltak itthon levő hozzátartozóinak, hogy ők is figyelmeztessék Amerikában levő rokonaikat a postautalványval való pénzküldés hasznára és módozataira.

— **Letartóztatott kivándorlási ügy-nők.** A Cunard társaság Pannonia gőzösének

matrózai szombat reggel észrevették, hogy a hármás számú hajóráktárban három ember rejtőzködik. Vallatára fogták őket és ekkor elmondták, hogy Amerikába akarnak utazni, de nincs sem utlevelük, sem hajójegyük. A három embert a rendőrségre kísérték, hol a következő dolog derült ki: A három utas névszerint Ifko Géza, Sogic István és Zsifko György a bács-bodrogi megyei Stopárról jött Fiuméba, ahová egy Szakovics Velko nevű ember vezette őket. Ez a vezető mindegyiküktől háromszázhusz koronát kapott. Pénteken este érkeztek Fiuméba. A vasúti állomáson Szontág János susáki halász várta őket, akivel együtt egyik susáki korcsmába mentek és itt várakoztak hajnali 4 óráig. Ekkor egy előtűk ismeretlen ember jött értük és elvezette őket a hajóra. E vallo-más következtében a rendőrség megindította a nyomozást, amelynek eredményeként letartóztatta Szakovics Velkót és Szontág Jánost, akiknél megtalálták a három kivándorlótól fölvetett kilencszázhatvan koronát. A letartóztatottak ellen csalásért és kivándorlásra csábításért megindították az eljárást.

— **Tanoncképző tanfolyamok.** A kereskedelmi minisztériumban nyolc iparostanonc továbbképző tanfolyam szervezésén dolgoznak, amiket a legközelebb Fiumében már életbe fognak léptetni. A különböző szaktanfolyamok ezek: a kereskedő-iparosoké, amelynek 3 alfaja lesz, a kereskedőké, az építőipar, a szabó és a cipész ipar tanoncáié. A tanfolyamok, amiket már ez év január elején kellett volna megnyitni, 3 hónapi időtartamra szólnak s ezeknek befejező szervezési munkáit most végzik a minisztériumban. Ugy halljuk, hogy már a jövő hónapban megindulnak itt a tanítások.

— **Az angol hajók katasztrófájának statisztikája.** Sokkal nagyobb azoknak a hajóknak a száma, amelyek évenként elpusztulnak a tengeren, mint azt közönségesen gondolják. A tenger évenként elérhető mennyiségű áldozatot követel, akik nyomtalanul tűnnek el. Egy év alatt Nagybritanniának negyvenhárom hajója tűnt el úgy, hogy még ma sem tudják a pusztulás okát. Az utolsó harmincöt év alatt pedig kétezerszáznegyvenkét angol hajóról nem hallottak hírt, miután a kikötőt elhagyták; huszonnégyezer ember ismeretlen halállal mult ki e hajókon. Az alábbi kimutatásból láthatjuk, milyen nagy veszteség éri ezen az uton az angol királyságot.

Az elmúlt esztendőben elsüllyedt 55 hajó 64 halálesettel, zátonyra jutott 190 hajó 186 halálesettel, összeütközés folytán elpusztult 54 hajó 63 emberáldozattal, egyéb okokból tönkrement 16 hajó 179 ember odaveszésével, eltűnt 33 hajó 1165 emberrel. Az egyévi katasztrófák száma összesen 348 és áldozatul 1657 ember esett.

Az utolsó huszonöt év alatt való angol hajókatasztrófák statisztikája a következő: Elsüllyedt 2381 hajó (3621 emberáldozattal), zátonyra jutott 7198 hajó (7587), összeütközés folytán elpusztult 1993 hajó (4004), egyéb okokból tönkre ment 793 hajó (5464), eltűnt 1621 hajó (20.591 emberáldozattal); összesen elpusztult 13,986 hajó 41.267 emberáldozattal.

Ha a kolóniák veszteségeit is hozzászámítjuk, a huszonöt év óta elpusztult angol hajók száma 21.609 és a haláleseteké 56.884. Ebbe a statisztikába a folyókon és kikötőkben elpusztult hajó és emberélet nincs beleszámítva.

— **Kigyulladt malom.** Tegnap a délelőtti órákban nagy tűz volt Fiume határában. A régi Zakalj malom gyulladt ki, amelyet néhány évvel ezelőtt nyári gyermek-üdülő telepnek alakítottak át. A tűz színhelyén megjelent a városi tűzország, ahová minthogy a fiúmei oldalom megközelíthető nem volt, Susákon keresztül mentek. Megjelent továbbá a rendőrség is és megállapították, hogy a tűz a második vagy harmadik emeleten keletkezett s már napok óta égett. Napokkal ezelőtt munkások dolgoztak a malomban s vagy eldobott cigarettától, vagy a kályhaszikkától támadhatott a tűz,

amely a heves bórától később elharapódzott és csak hosszas munka után sikerült lokalizálni. A kár nagy.

— **Holttest a tengerben.** Szombat délután egy kikötő-munkás a Lazzarus-hajógyár közelében egy emberi hullát vett észre a tengerben. A fölfedezésről azonnal értesített egy közelben álló révész, ki a rendőrségre és a révhivatalba telefonált. A helyszínére erre kiment a révbiztos, a rendőrség orvosa és két rendőrségi alkalmazott. A bizottság kiemeltette a holttestet a vízből, mely már teljesen feloszlásnak indult és borzalom volt rátekinteni. A koponyáján csak néhány hajszál volt még, az arca fölismerhetetlen, bajusza helyén csak néhány szál volt még. Az orvos megállapította, hogy a holttest legalább két hétig volt a tengerben. Vizsgálat után a temető halottasházába szállították.

— **Elütötte a kocsi.** Kacic Miro 17 éves boszniai illetőségű munkást tegnapelőtt, amint a Zichy-mólón haladt, egy arra vágató kocsi elütötte s ennek következtében súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. Néhány révész nyújtott neki első segítséget, míg megérkeztek a mentők, kik beszállították a kórházba.

— **Megtámadott leány.** Kauzlarich Anna cselédleány ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap délben, amikor a pin-cébe ment, hogy a faskamrából fát hozzon fel a konyhába, két munkás külsejű férfi megtámadta gonosz szándékkal. A leány fadarabbal védekezett és egyik támadóját a fején könynyebben megsebesítette. A verekezés zajára többen odasiettek, mire a két támadó elmene-kült. A rendőrség megindította a nyomozást s a leány személyleírása alapján az egyik támadót névszerint Krstich foglalkozás nélküli csavargó munkást elfogta és letartóztatta. A másikat még nem sikerült elfogni.

— **Nagy ékszerlopás Cirkvenicában.** Vernuta Lajos jómódu cirkvenicai lakos ma délelőtt telefonon megkereste a fiumei rendőrséget, hogy nyomozzon a zálogházakban nagyobb összegű ékszerek után, amiket tőle tegnap éjszaka ismeretlen tolvajok elloptak.

— **Lopás a mozgófényképmutatóban.** Szemere Lajos kereskedelmi ügynök jelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap délután az „Edison” című mozgófényképmutatóban ismeretlen zsebtolvaj ellopta a pénztárcáját, a melyben 30 korona és több értékű tárgy volt.

— **Tolvaj háziacseléd.** Gulyas Anna háziasszony, aki a via Voloscán lakik, ma feljelentette Iskovičs Györgyné nevű cselédjét, hogy a lakásából 210 korona készpénzt elvitt. Azonkívül bejelentette, hogy a cselédjénél egy revolvert és 2 drb. órát talált, amiknek hozzájárulásáról nem tudott elszámolni. A rendőrség a terhelő gyanúok alapján letartóztatta Iskovičsnet s bár az eltűnt 210 koronát később a lakásban egy eldugott helyen megtalálták, Iskovičsnet a rendőrség mégis fogva tartotta, amíg a nála talált idegen tárgyak eredetéről a szükséges adatokat meg nem szerzi magának.

— **Abbazia vendégei** A szomszédos Abbaziába 1909. január 1-től 7-éig 130 ujjabb vendég érkezett, míg ez időben az összes vendégek száma 1296 volt.

— **A Comunale színház karneválja.** Az Alpron és Battaglia színtársulat az 1909. évi karneválján a következő nagy álarcos bálokat tartja:

Január 17-én, 24-én és 31-én. Február 7-én, 21-én és 23-án. Február 14-én nagy virággünnep. Február 23-án nagy gyermek ünnep.

A bérlet hat álarcos bála (beleértve a virág ünnepet) 10 korona, páholy félemelet és első sor 60 korona, páholy második sor 40 korona.

Belépti díjak: Az álarcos bálokra 2 korona személyenként, a virágművekre 4 korona személyenként. Gyermekünnepélyre 1 korona.

x **Cigányzene a Magyar Vendéglőben.** Ma este Horváth Sándor zenekara hangversenyez a Riva Szápáryn levő Friedmann-féle Magyar Vendéglőben.

Minden a kihordás vagy szét-küldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Távirat ◀▶ Telefon.

A délolaszországi földrengés.

Ujjabb földrengés.

Reggio di Calabria, jan. 11. Tegnap óta óriási vihar van itt; folyton villámlik és mendörög. A Riva egy megmaradt 20 méter hosszú része egy ujjabb földrengés következtében bedült s magával rántott a tengerbe három élelmiszerről megrakott kocsi.

Tizenégy napig élve a romok alatt.

Messina, jan. 11. Bensaia 43 éves mészáros tegnap élve megtalálták a romok alatt. 14 napot töltött étlen-szomjan a romok között 4 halott gyermeke és halott felesége mellett. Bensaia aránylag jól érzi magát.

A messinai tengerszoros feneke átalakult.

Catania, jan. 11. Egy hajó kapitánya, ki a napokban Messinában volt, azt mondja, hogy a messinai tengerszoros feneke átalakult. Ahol a horgony öt méter mélységnél elérte a feneket ott most a mélységmérő 22 méter mélységet mutat.

Az áldozatok száma.

Páris, jan. 9. A Newyork Herald értesítése szerint a szicíliai és kalábriai földrengés áldozatai következőképpen oszlanak meg:

A halottak száma Messinában 108.000. Reggio di Calabriában 31.000, Palmiban 4500, Vilettóban 2300, Bagnarában 800, Villa San Giovanniban 3700, Pelaróban 3300, Sziciliában 2800, összesen tehát 156.400. Ebbe nincsenek beleszámítva a kisebb helységek halottjai, a szan-eufémiai 3000 halott, ami által a halottak összes száma százhatvanezerre emelkednék. A sebesültek száma is legalább ekkora. A halottak számát szaporítják, akik sérülésük következtében szállítás közben vagy a hajókon vagy a kórházakban meghaltak.

A segélyakció.

Milano, jan. 11. A milánói gyűjtések száma a két millió felé közeledik.

Budapest, jan. 11. A Szicília és Calabria javára alakult bizottság elhatározta, hogy az összes templomokban gyűjtést indít. Azonkívül január 25-én az összes magyarországi színházak a délolaszországi földrengés károsultjainak javára tartanak előadást. Durazzo márkai olasz konzulátus ki a bizottság eme ülésén jelen volt szívélyesen megköszönte a magyar nemzetnek Olaszország iránt érzett részvétét.

A monarkia fizet Törökországnak.

KONSTANTINAPOLY, jan. 9. Palavicini őrgróf osztrák és magyar nagykövet a Bejram-ünnepek elmulása után a tárgyalást a nagyvezérről ismét megkezdte és az új instrukciók alapján Kamil basának a következő proposíziókat tette:

Ausztria és Magyarország föntartja proposícióit egy kereskedelmi szerződés megkötését illetőleg, amire nézve előre megadja beleegyezését a török vámoknak 11 százalékról 15 százalékra menő emeléséhez és bizonyos monopóliumok bevezetéséhez. Vonatkozással Törökországnak arra az ismételt hangoztatott kívánságára, hogy a Bosznián való szuverenitási jogainak megszüntetéséért pénzügyi kárpótlást kapjon, Ausztria és Magyarország külügyi kormánya e kívánságnak annyiban felel meg, hogy késznek nyilatkozik a török kormánynak a Boszniában és Hercegovinában lévő volt török állami javak ellenértékét két és fél millió török fontnyi összeget följánlani. Minthogy azonban nem egészen világos, vajjon otmáni állami tulajdonról van-e szó, a közös kormány ajánlatát annak föltételével teszi meg, hogy e jogi kérdés hivatalosan, esetleg választott bírósági ítélet által állapíttassék meg.

Kibékülés Törökországgal.

KONSTANTINAPOLY, jan. 10. Pallavicini nagykövet indítványa, melyet tegnap a Portánál tett s mely szerint a monarchia Törökországnak két és fél millió török lirát ad kárpótlásul Boszniában elvesztett régi vagyoniért, itt igen jó hatást keltett. A nagyvezír ma az ajánlatot átadta a minisztertanácsnak, megígérvén, hogy a nagykövetnek még holnap vagy holnapután megadja a választ miután megkezdődnek a tárgyalások Ausztria-Magyarország ajánlata fölött. Eleinte az volt a vélemény, hogy a Porta nagyobb összeget akar kiszorítani, de tekintettel Pallavicini kijelentésére, hogy ez a legnagyobb összeg, amelyet Ausztria-Magyarország felajánlhat, most már valószínű, hogy az ajánlatot elfogadják. Az érdekelt diplomáciai körök remélik, hogy a balkáni bonyodalom békés uton elintéződik, amint helyreáll az egyetértés Ausztria-Magyarország és Törökország között.

Ki lesz az új debreceni képviselő?

DEBRECEN, jan. 11. A függetlenségi párt tegnap nagygyűlést tartott, amelyen Csanak János földbirtokost jelölte a III.-ik kerület képviselőjének. A gyűlésről Kossuth Ferencet táviratban üdvözölték, amire Kossuth szintén táviratban mondott köszönetet, egyben Csanak Jánost a koalíció hivatalos jelöltjének jelentette ki.

Az Operában véget ért a sztrájk.

BUDAPEST, jan. 11. A magyar királyi Operában tegnapelőtt kitért kardalos-sztrájk tegnap békés uton véget ért s a sztrájkolók a tegnap esti előadáson már részt vettek mindnyájan.

Betiltott szociálista gyűlés.

ARAD, jan. 11. Az erdélyi román szociálisták itt kongresszusra gyűltek össze. A rendőrfőkapitány azonban a kongresszus megtartását megtiltotta, avval a megokolással, hogy román szociálista pártot nem ismer. A románok ennek következtében elutaztak innen.

Letartóztatott szociálisták.

BUDAPEST, jan. 11. A budapesti vas és fémmunkások feloszlatott szervezetének tagjai tegnap gyűlést tartottak, amelyen több szónok olyan lázító beszédet tartott, hogy a rendőrkapitány kénytelen volt a gyűlést feloszlatni. A rendőrség lázítás miatt számos munkást letartóztatott.

A nemzetiségiek ellenünk.

RUTTKA, jan. 11. A tót nemzetiségi párt tegnap Rajecben nagy népgyűlést tartott, amelyen Androny Pál pánszláv agitátor heves beszédet mondott a kormány ellen. Androny bejelentette a gyűlésen, hogy a magyarországi nemzetiségek szövetkezni fognak egymással s azután a kormány választójogi javaslata ellen erős harcot fognak indítani.

Egy volt államtitkár elhunyt.

BUDAPEST, jan. 11. Joannovics György volt államtitkár a szabadkőműves nagypáholy nagymestere ma Budapesten hirtelen elhunyt.

A hazaáruló szabadlábbon.

PANCSOVA, jan. 11. Alexics Vladimír dr. orvost, akit az itteni ügyészség egy nyilvános estélyen elmondott hazaáruló beszéde miatt néhány héttel ezelőtt letartóztatott, a temesvári törvényszék ma szabadlábra helyezte.

Öngyilkos urinő.

KARLÓCA, jan. 11. Barisics Mária tanítónő, egy előkelő horvát hivatali tiszt neje ma itt agyonlőtte magát. Öngyilkossága okát nem ismerik. Az eset városszerte nagy megütközést keltett.

Rablógyilkosság egy pénztárban.

RESICA, jan. 11. A románbogsáni erdőhivatalban ma reggel vérbefagyva találták Horváth Kálmán pénztárnokot. A rablógyilkos az összes pénzkészletet magával vitte. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a rablógyilkos kézrekerítésére.

Sikkasztó megyei tisztviselő.

MÁRAMAROS-SZIGET, jan. 11. Pogány Zsigmond megyei árvászeki ülnököt ma sikkasztás és család vadja miatt itt letartóztatták.

Nagy szerencsétlenség egy misén.

SITTEN, jan. 11. Nax schweitz városban tegnap a templom mise közben hirtelen összeomlott. A szerencsétlenségnek 28 halott és 30 életveszélyesen sebesült áldozata van.

Telefon-számok:

Szerkesztőség 229

Nyomda 920

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT-féle Emulsio-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsio

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époló rózsás és viruló árszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsio

használatát.

Öt szobás lakás

fürdőszobával, éléskamrával s összes mellék-helyiségekkel a Via Salute 2. sz. III. emeletén február elsejére kiadó.

Élő virágcsokrot,

koszorút, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).

Cserepes növényben nagy választék.

Uraságoktól levetett férfiruhákat veszek

Fiume, Via Serpentina 20., földszint.

WEINSTEIN D.

Levelezőlap hívásra házhoz jövök.

Dr. Pachany A.

fogorvos Fiumében (Zmaič ház) visszaérkezvén utazásáról működik rendszeren d. e. 9—12 s. d. u. 2—6.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg felénk.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estétként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. kezdete 9 órakor.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés-láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemválasztás stb. Bálókra, ünnepekre s színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást vár

nyíly tisztelettel

Schön I.

Corso 7, Jellach fényképész házában.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szepítőszerek stb. stb.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Fiatalkorú hivatalkok részére

teljes ellátás

izraelita családnál keresetk. Cim a kiadóban

VI. évfolyam

VI. évfolyam

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én
hatodik évfolyamába lépett.

A TENGERPART

minden izében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgáltatásban nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féltelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját existenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar faji, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 hóra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam

Telefon 229

VI. évfolyam

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villámhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.
Villanyos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kifűnő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

Pálma - Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER**

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendszerben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szives pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszabó.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyártmányok.

ADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak. Kívánatra díjtalan prospektus.

A BRENER ANTAL-féle egyesült sörgyárah részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.

Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toailette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terraszszal, 250 szobával, 30 teremmel, toailette- s fürdőhelyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Első fiumei magyar kárpitos és díszítő

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpentina 20.

Műdren tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, díszítő és angol börmunkát jutányos áron.

Szives pártfogást kér **Garami József** a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulatos olcsón ad el férfi- női- és gyermek cipőket

Szekulesz Sándor Japán és kínai áruháza

Felelős szerkesztő, MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME